

Sygn. akt II Ka 102/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wiktorzak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Anny Duczmaleskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r.

sprawy **H. P. (1)**

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 271 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 17 marca 2015 roku sygn. akt II K 1060/14

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k.

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 102/15

UZASADNIENIE

H. P. (1) oskarżona została o to, że:

w okresie od 1 lipca 2014 roku do dnia 18 lipca 2014 roku w S. woj. (...), w celu wykonania z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej będąc zatrudnioną na stanowisku konsultanta ds. obsługi klienta Oddziału Twoja Spółdzielcza (...) w S. i z tego tytułu będąc osobą uprawnioną do wystawiania dokumentów bankowych w postaci między innymi kasowych dowodów wpłaty -KP oraz kasowych dowodów wypłaty- KW poświadczyla nieprawdę, co do czynności mających znaczenie prawne i w dniu 01 lipca 2014r w sporządzonym przez siebie dowodzie wypłaty nr KW (...) wskazała, że przedmiotowej wypłaty z kasy Twoja (...) dokonuje klientka- J. K. (1) podając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis klienta” widnieje podpis J. K. (2), wprowadzając w ten sposób w błąd Twoja (...), co do tego, iż dyspozycja wypłaty pochodzi od klienta Twoja (...) oraz, że klient otrzymał kwotę z wypłaty doprowadzając w ten sposób Twoja (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 złotych, a następnie w dniu 7 lipca 2014 roku sporządzając dokument w postaci dowodu wpłaty - KP nr 700 poświadczyla w jego treści nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wpłaty kwoty 200 złotych dokonał klient (...) potwierdzając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis wpłacającego” widnieje podpis J. K. (2), po czym w dniu 14 lipca 2014 roku, sporządzając dokument w postaci dowodu wpłaty - KP nr 727 poświadczyla w jego treści nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wpłaty kwoty 200 złotych dokonał klient Twoja (...) potwierdzając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis wpłacającego” widnieje podpis J. K. (2), a nadto w dniu 18 lipca 2014 roku, sporządzając dokument w postaci dowodu wypłaty - KW

nr 210 poświadczyla w jego treści nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wypłaty kwoty 12, 18 złotych dokonał klient Twoja (...) podając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis klienta” widnieje podpis J. K. (2),

to jest o popełnienie przestępstwa określonego w art 286 § 1 kk i art. 271 § 1 kk i art. 270 § 1 kk i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz art. 271 § 1 kk i art. 270 § 1 kk i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 17 marca 2015 r. wydanym w sprawie II K 1060/14 H. P. (1) „w ramach zarzucanego jej czynu” uznana została winną tego, że w okresie od 01 lipca 2014 roku do 18 lipca 2014 roku w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu użycia dokumentów za autentyczne, będąc zatrudniona na stanowisku konsultanta ds. obsługi klienta Twoja Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa w K. i z tego tytułu będąc osobą uprawnioną do wystawiania dokumentów bankowych w postaci kasowych dowodów wpłaty - KP oraz kasowych dowodów wypłaty - KW, poświadczyla nieprawdę, co do czynności mających znaczenie prawne w ten sposób, że:

- w dniu 01 lipca 2014 roku w sporządzonym przez siebie dowodzie wypłaty nr KW (...) wskazała, że przedmiotowej wypłaty z kasy Twoja (...) dokonuje klientka - J. K. (2) podając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis klienta” widnieje podpis J. K. (2), wprowadzając w ten sposób w błąd Twoja (...), co do tego, iż dyspozycja wypłaty pochodzi od klienta Twoja (...) oraz, że klient otrzymał kwotę z wypłaty doprowadzając w ten sposób pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 złotych,

- w dniu 07 lipca 2014 roku w sporządzonym przez siebie dowodzie wpłaty - KP nr (...) poświadczyla nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wpłaty kwoty 200 złotych dokonał klient (...) i potwierdzając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis wpłacającego” widnieje podpis J. K. (2),

- w dniu 14 lipca 2014 roku w sporządzonym przez siebie dowodzie wpłaty KP nr (...) poświadczyla nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wpłaty kwoty 332 złotych dokonał klient Twoja (...) i potwierdzając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis wpłacającego” widnieje podpis J. K. (2),

- w dniu 18 lipca 2014 roku w sporządzonym przez siebie dowodzie wypłaty KW nr (...) poświadczyla nieprawdę, poprzez wskazanie, iż wypłaty kwoty 12,18 złotych dokonał klient Twoja (...) podając, iż na przedmiotowym dokumencie w rubryce „podpis klienta” widnieje podpis J. K. (2),

czym działała na szkodę J. K. (2) oraz Twoja Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo -Kredytowa w K., to jest dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk i art. 271 § 1 kk i art. 270 § 1 kk i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, za który to występki na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk oraz art. 33 § 2 kk wymierzono jej karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności oraz 100 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 15 /piętnaście/ złotych. Wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk - warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat. Na podstawie art. 46 § 1 kk orzeczono wobec oskarżony obowiązek uiszczenia na rzecz J. K. (2) kwoty 100 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Zasądzono też od H. P. na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty kwotę 480 złotych oraz tytułem poniesionych wydatków kwotę 720 złotych.

Na posiedzeniu w dniu 07 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu na podstawie art. 105 § 1 – 3 k.p.k. postanowił „sprostować oczywistą omyłkę pisarską w wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 15.03.2015 r. w sprawie II K 1064/14 w ten sposób, że w punkcie 1(jeden) zamiast wymiaru grzywny „100 (pięćdziesiąt) wpisać 100 (sto)”. Stwierdzono przy tym, że błędnie wpisano słownie wymiar orzeczonej grzywny, co stanowi omyłkę pisarską – wymierzona grzywna to 100 stawek dziennych, co wynika z liczebnika a także z wymiaru i opłaty określonej w punkcie 4 wyroku.

Opisany wyrok zaskarżony został przez obrońcę oskarżonej, który we wniesionej apelacji zarzucił mu:

a) obrazę przepisów postępowania, jaka miała wpływ na treść wyroku - art.4, 5 § 2 i 7 kpk poprzez:

- uznanie, że H. P. podrobiła podpisy J. K. (2) na czterech dokumentach wskazanych w zarzucie, czym wypełniła dyspozycję art.270 § 1 kk, mimo braku jakichkolwiek dowodów w tym zakresie w zebranych materiale,

- przyjęcie, że z uwagi na treść opinii biegłego z zakresu badań porównawczych pisma A. S. wykluczona jest możliwość, iż podpis na dowodzie wypłaty KW nr (...) został nakreślony przez J. K. (2), mimo że wskazuje na to cały pozostały materiał dowodowy - w tym zeznania pokrzywdzonej J. K. (2) (co w konsekwencji, zdaniem Sądu Rejonowego, uczyniło bezpodstawnym dopuszczenie dowodu z innego biegłego),

- uznanie, że przeciwko wiarygodności wyjaśnień oskarżonej przemawia fakt, że została ona dyscyplinarnie zwolniona z pracy z powodu niedopełnienia obowiązków służbowych - i to w sytuacji, gdy zwolnienie to nie miało żadnego związku z zarzutami w niniejszej sprawie,

a w konsekwencji:

b) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść a polegający na uznaniu, że oskarżona H. P. (1) dopuściła się przypisanego jej przestępstwa, mimo zasadniczych wątpliwości w tym względzie, wynikających z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Sieradzu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok nie może się ostać. Ujawnione uchybienie tego rozstrzygnięcia skutkować musi jego uchyleniem tego orzeczenia i przekazaniem sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i to niezależnie od poniesionych w apelacji obrońcy oskarżonych zarzutów. Stwierdzono bowiem w nim istnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Przepis art. 439 § 1 k.p.k. określający bezwzględne powody odwoławcze nakłada na sąd II instancji obowiązek uchylenia orzeczenia bez prawa badania związku przyczynowego między uchybieniem a treścią orzeczenia. Stanowi to zapatrywanie wyraz założenia, iż każde z uchybień zaliczonych do bezwzględnych przyczyn odwoławczych w tak istotnym stopniu obraża podstawowe zasady prawidłowego procedowania i orzekania w sprawach karnych, że – bez dodatkowego weryfikowania związku między uchybieniem a treścią rozstrzygnięcia – przyjąć należy, że rozstrzygnięcie to nie może być uznane za rezultat rzetelnego procesu. Dostrzeżenie przez sąd odwoławczy jednej z przyczyn określonych w podanym przepisie zobowiązuje ten organ do uchylenia orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

Z kolei opisana w punkcie 7 art. 437 § 1 k.p.k. sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie dotyczy jedynie sprzeczności w treści samego orzeczenia między jego poszczególnymi rozstrzygnięciami a nie odnosi się do sprzeczności między orzeczeniem a jego uzasadnieniem. Ma to być sprzeczność uniemożliwiająca wykonanie orzeczenia, a nie jedynie taka, która wykonanie to utrudnia. Te ostatnie trudności mogą być zresztą wyjaśnione w trybie kodeksu karnego wykonawczego, gdzie art. 13 zakłada, iż organ, który wydał orzeczenie, może na żądanie organu wykonującego lub tego, kogo orzeczenie dotyczy, wyjaśnić wątpliwości, co do jego wykonywania lub co do obliczenia kary. Natomiast ewentualna sprzeczność między orzeczeniem a uzasadnieniem może prowadzić do uchylenia wyroku, ale w trybie art. 438 pkt 2 k.p.k.

W rozpatrywanej sprawie podnieść należy, że organ meriti ferując w dniu 17 marca 2015 r. zaskarżony wyrok wymierzył oskarżonej H. P. (1) – obok kary pozbawienia wolności – grzywnę wskazując za jej podstawę prawną przepis art. 33 § 2 k.k. Według zapisu liczbowego wymiar tej kary opiewał na 100 stawek dziennych, a wedle słownego zapisu ilość tych stawek określono na „pięćdziesiąt”. Następnie opisanym już postanowieniem z 07 kwietnia 2015 r. słowny zapis dotyczący stawek dziennych grzywny potraktowano w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej. Za takim

ujęciem tego zagadnienia przemawiać miało zarówno liczbowy zapis wymiaru stawek dziennych grzywny jak wysokość orzeczonej w punkcie 4 wyroku opłaty.

Z tak zaprezentowanym zapatrywaniem Sądu Rejonowego w Sieradzu nie można się zgodzić. Pomijając podaną w postanowieniu z 07.04.105 r. sygnaturę akt (II K 1064/14) sprawy, w której wydany wyrok miał być obarczony oczywistą omyłką pisarską stwierdzić przede wszystkim należy, że w tym – określonym w art. 105 k.p.k. - trybie nie mogą być dokonywane zmiany orzeczenia o merytorycznym charakterze. Dlatego też uznać należy, że orzeczenie wtedy wydane nie mogło spowodować zamierzonego przez organ I instancji rezultatu. Podzielić bowiem należy zapatrywanie, wedle którego prostowanie w trybie określonym w art. 105 k.p.k. merytorycznych elementów wyroku nie pociąga za sobą skutków prawnych. Przepis art. 105 k.p.k. zezwala bowiem na sprostowanie orzeczenia lub zarządzenia tylko w zakresie oczywistej omyłki pisarskiej i rachunkowej, niedopuszczalne natomiast jest sprostowanie w tym trybie błędnych rozstrzygnięć sądu co do winy i kary (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r. – III K.K. 251/12 – prok. i pr. – 2012/11/3).

Przy takim podejściu nie ma znaczenia motywowanie przez Sąd Rejonowy w Sieradzu swojego stanowiska zaprezentowanego w postanowieniu z dnia 07 kwietnia 2015 r. Przedstawione już stanowisko sądu odwoławczego implikuje też pogląd, że zawarta w wyroku sprzeczność przy orzekaniu kary lub środka karnego między reakcją karną wyrażoną cyfrą oraz wyrażoną słownie, nie jest możliwa do usunięcia ani w trybie przepisów praw karnego wykonawczego, ani też w oparciu o art. 105 § 1 k.p.k. jako oczywista omyłka pisarska, albowiem dotyczy merytorycznej treści wyroku (za: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2012 r. – II KK 217/12 – system informacji prawnej LEX 1298096). Wprawdzie organ I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku wymiar orzeczonej wobec H. P. (1) kary grzywny określił na 100 stawek dziennych, co oznacza, że zamiarem sądu było wymierzenie właśnie takiej kary, to jednak odbiega to od samej treści wyroku, w którym - jak wcześniej wskazano – tą reakcją karną słownie określono jako „pięćdziesiąt” stawek dziennych. Trafnie podnosi się, że uzasadnienie wyroku nie stanowi integralnego elementu tego orzeczenia, a tym samym nie może być ono podstawą do występowania w trybie art. 13 § 1 kkw o wyjaśnienie przez sąd, który wydał orzeczenie, wątpliwości co do jego wykonania. W judykaturze wskazuje się w związku z tym, że zawarta w wyroku sprzeczność przy orzekaniu kary lub środka karnego między reakcją karną wyrażoną cyfrą oraz wyrażoną słownie, nie jest możliwa do usunięcia ani w trybie przepisów prawa karnego wykonawczego, ani też w oparciu o art. 105 §1 k.p.k. jako tzw. oczywista omyłka pisarska, albowiem dotyczy elementu merytorycznej treści wyroku (tak w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 23 listopada 2005 r. IV KK 390/05 – system informacji prawnej LEX 164378, czy też z dnia 21 października 2008 r. – IV K.K. 316/08 - system informacji prawnej LEX 469190). Taka właśnie sytuacja zaistniała w rozpatrywanej sprawie, w której poprzez naruszenie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. doszło do równocześnie do naruszenia, o jakim mowa w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. . Z tego też powodu zaskarżony wyrok ostać się nie może i dlatego został uchylony , a sprawę przekazano Sądowi Rejonowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania bez odnoszenia się do zawartych w apelacji obrońcy oskarżonej zarzutów.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy organ meriti powinien baczyć, aby dopełnić w należyty sposób wymogów prawa procesowego w zakresie rozstrzygnięcia o rozmiarze (w przypadku ewentualnego uznania winy H. P. (1) w zakresie stawianego jej zarzutu) orzekanej kary, tak aby zarówno jej wymiar podawany cyfrą, jak i podawany słownie, nie różniły się od siebie, jako że to wyrok, a nie jego uzasadnienie będzie polegał następnie wykonaniu.